

7. Рудницький О. Неокласичні тенденції у творчості Миколи Колесси – розвиток традиції та нове переосмислення / Рудницький О. // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – 2011. – № 4. – С. 228–230.
8. Тукова І. Функціонування інструментальних жанрових моделей західноєвропейського бароко в українській музиці другої половини ХХ ст.: дис. канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03 / Тукова Ірина Геннадіївна; Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. – К., 2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://disser.com.ua/content/43007.html>.
9. Черкашина М. Творчі дебюти Жанни Колодуб / Марина Черкашина-Губаренко : монографія. – К., 1999. – 24 с.

Reference

1. Bentya Yu. (2003). Concerto Grosso by Vitali Hubarenko as an example of modern interpretation of Baroque genre. Scientific Bulletin of National Music Academy of Ukraine P. Tchaikovsky. 32 (4), 127–142 [in Ukrainian].
2. Zavyalova O. (2007). Neostylistic features of ensemble genres of chamber and instrumental art of Ukraine. Ukrainian art history: materials, research, review. 7, 25–31 [in Ukrainian].
3. Zavyalova O. (2006). Theatricality in the Neobaroque genres of Ukrainian chamber and instrumental music (Illustrated through the Example 8 Little Partitas by Yu. Ishchenko). Ukrainian history of thought: a comprehensive study of the spiritual culture of the Slavs. 3, 112–121 [in Ukrainian].
4. Melnik L. (2004). Neobaroque tendencies in music of the twentieth century. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: Nat. Mus. Acad. Ukraine P. Tchaikovsky. Retrieved from <http://disser.com.ua/contents/19303.html> [in Ukrainian].
5. Melnik L. (2003). Garden of Divine Songs by Ivan Karabyts in the context of European and Ukrainian Neobaroque. Scientific Bulletin of National Music Academy of Ukraine P. I. Tchaikovsky. 31, 88–96 [in Ukrainian].
6. Oleksiv Ya. (2012). Showing of Neoroque style tendencies in Partytas for accordion by Ukrainian composers. Scientific notes Ternopil Pedagogical University V. Hnatyuk: Arts. 2, 65–70 [in Ukrainian].
7. Rudnicki O. (2011). Neoclassical tendencies in the work of Nicholas Kolessa – the development of a tradition and new rethink. Bulletin of the Kharkiv State Academy of Design and Arts. 4, 228–230 [in Ukrainian].
8. Tukova I. (2003). Functioning of instrumental genre models of Western European Baroque in Ukrainian music in the second half of the twentieth century. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: Nat. Mus. Acad. Ukraine P. Tchaikovsky Retrieved from <http://disser.com.ua/content/43007.html> [in Ukrainian].
9. Cherkashina M. (1999). Creative debuts of Jeanne Kolodub. Kyiv [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 01.02.2016 р.

УДК 78.022+78.03

Марченко Валерій Віталійович,
доцент кафедри естрадного виконавства
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
melodia@ukr.net

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АКОРДЕОННОГО ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ

Мета роботи. На основі аналізу творчості вітчизняних акордеоністів і колективів за участю акордеона виявити й узагальнити тенденції розвитку акордеонного виконавського мистецтва України. **Методологія** дослідження полягає в застосуванні системного аналізу, біографічного методів. Зазначений методологічний підхід дає змогу проаналізувати творчі засади провідних українських акордеоністів і колективів, з'ясувати їх внесок у розвиток акордеонного виконавства, висвітлити тенденції розвитку акордеонного виконавського мистецтва України. **Наукова новизна** роботи полягає у поглибленні вивчення теоретичних і практичних надбань представників української акордеонної школи, аналізі їх практичного творчо-інтелектуального досвіду та визначенні ролі вітчизняних митців і колективів у розвитку акордеонного виконавства. **Висновки.** Провідними тенденціями розвитку акордеонного виконавського мистецтва України є наявність професійно-академічного і естрадно-джазового напрямів; активне входження акордеона в камерно-інструментальну сферу музикування; інтенсивна концертно-гастрольна діяльність українських акордеоністів і колективів, спрямована на популяризацію акордеонного мистецтва в Україні і в світі; мистецька комунікація українських виконавців із зарубіжними, що сприяє обміну досвідом і утвердженню акордеонного мистецтва України в європейському культурному просторі; жанрово-стильова різноманітність репертуару.

Ключові слова: акордеон, акордеонне виконавське мистецтво України, виконавці, колективи, репертуар.

Марченко Валерій Витальєвич, доцент кафедри естрадного исполнительства Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

Тенденции развития аккордеонного исполнительского искусства Украины

Цель работы. На основе анализа творчества отечественных аккордеонистов и коллективов с участием аккордеона выявить и обобщить тенденции развития аккордеонного исполнительского искусства Украины. **Методология** исследования заключается в использовании системного анализа, биографического метода. Отмеченный методологический подход позволяет проанализировать творческие основы ведущих украинских аккордеонистов и коллективов, определить их вклад в развитие аккордеонного исполнительства и на этой основе выявить тенденции развития аккордеонного исполнительского искусства Украины. **Научная новизна** работы заключается в углублении изучения теоретических и практических достижений представителей украинской аккордеонной школы, анализе их практического творческо-интеллектуального опыта и определении роли отечественных музыкантов и коллективов в развитии аккордеонного исполнительства. **Выводы.** Ведущими тенденциями развития аккордеонного исполнительского искусства Украины являются: наличие профессионально-академического и эстрадно-джазового направлений; активное вхождение аккордеона в камерно-инструментальную область музицирования; интенсивная концертно-гастрольная деятельность украинских аккордеонистов и коллективов, направленная на популяризацию аккордеонного искусства в Украине и в мире; художественная коммуникация украинских исполнителей с зарубежными, способствующая обмену опытом и утверждению аккордеонного искусства Украины в европейском культурном пространстве; жанрово-стилевое разнообразие репертуара.

Ключевые слова: аккордеон, аккордеонное исполнительское искусство Украины, исполнители, коллективы, репертуар.

Marchenko Valeryi, Associate Professor of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts

Trends of the development of accordion performing art of Ukraine

The purpose of the work is to identify and to summarize trends in the development of the accordion performing art in Ukraine through the analysis of the work of national accordionists and bands. **The research methodology** is the use of system analysis and biographical method. Mentioned above methodological approach allows to research the creative work of leading Ukrainian accordionists and bands, to determine their contribution to the development of accordion music performance, and on this basis to identify trends in the development of the accordion performing art of Ukraine. **Scientific novelty** of the work is a detailed study of theoretical and practical achievements of the Ukrainian accordion school, analysis of their practical, creative and intellectual expertise, and definition of the role of local musicians and bands in the development of accordion performance. **Conclusions.** The leading trends of the development of the accordion performing art in Ukraine are the following: presence of professional-academic and pop-jazz directions; the active entry of accordion into chamber and instrumental area of music-making; intensive concert and touring activities of the Ukrainian accordionists and groups, aimed at popularization of accordion art in Ukraine and in the world; artistic communication of Ukrainian performing musicians with their foreign colleagues; promoting the experience exchange and strong presence of accordion art of Ukraine in European cultural space and genre and stylistic diversity of the repertoire.

Keywords: accordion, accordion art of Ukraine, repertoire and pop music performers.

Сучасний етап розвитку української музичної культури позначений активною інтеграцією цього явища у європейський і світовий простір. Цьому сприяють різні чинники, зокрема творчість українських акордеоністів і мистецьких колективів за участю акордеона. Українські виконавці і колективи здобувають перемоги на найпрестижніших міжнародних конкурсах, здійснюють інтенсивну концертно-гастрольну діяльність, популяризують акордеонне мистецтво України у світі. Зважаючи на вагомий здобутки українських виконавців і колективів, важливим завданням є дослідження їх творчої діяльності.

Творчість відомих вітчизняних акордеоністів і колективів уже перебувала в полі зору українських і російських вчених. Так, М. Черепанин і М. Булда у монографії, відтворюючи процес становлення і розвитку естрадно-джазової музики в акордеонно-баянному мистецтві України, коротко характеризують творчість окремих вітчизняних митців з погляду специфіки їх виконавської стилістики, репертуару [13]. Біографічні довідки і творчий доробок українських акордеоністів представлено у довідково-енциклопедичній літературі (А. Басурманов, А. Душний та Б. Пиц, М. Мірек, А. Семешко) [1; 3; 6; 9]. Відомості про життя і творчість Я. Табачника знаходимо у праці В. Коротича і роботах самого виконавця [5; 11; 12]. Тут розкрито шлях професійного зростання музиканта і підкреслено вагому роль Я. Табачника у популяризації та розвитку акордеонного мистецтва в Україні і в світі. Деякі аспекти виконавської й педагогічної діяльності Є. Черказової коротко розкрито у статті Р. Юсіпея [14]. Водночас, попри вагому наукову та практичну значимість праць українських і російських дослідників, питання щодо виконавського мистецтва українських акордеоністів і колективів та їх внеску до скарбниці української та європейської музичної культур і на сьогодні залишаються малодослідженими. Тому мета даної статті – на основі аналізу творчості вітчизняних акордеоністів і колективів за участю акордеона виявити й узагальнити тенденції розвитку акордеонного виконавського мистецтва України.

Сьогодні акордеонне мистецтво України розвивається у професійно-академічному та естрадно-джазовому напрямках, представниками яких є багато талановитих виконавців і колективів.

Найяскравішою репрезентанткою професійно-академічного напрямку акордеонного мистецтва України є народна артистка України Євгенія Черказова. Їй притаманний вишуканий академічний стиль гри. Професійна майстерність Є. Черказової характеризується глибоким проникненням у зміст і стиль твору, блискучою віртуозною технікою, яскравою емоційністю і артистизмом виконання. Високий рівень виконавської майстерності та віртуозне володіння інструментом дозволяють мисткині виконувати найскладніші твори різних жанрів, епох і стилів – від бароко до авангарду. Важливо відзначити вагому роль Є. Черказової у формуванні та розвитку акордеонного репертуару академічного напрямку. Ця виконавиця першою на акордеоні почала виконувати твори А. Білошицького, В. Зубицького, А. Кусякова, В. Семенова, зробила транскрипції творів композиторів-романтиків, ввела до свого репертуару зразки клавірної музики.

Сьогодні Є. Черказова як концертна виконавиця займає одне з найпомітніших місць не лише в українському, а й у європейському акордеонному мистецтві. Її концерти та майстер-класи відбуваються в Україні, Італії, Греції, Франції, Латвії, Німеччині. Мисткиня творчо співпрацює з відомими українськими та зарубіжними виконавцями і мистецькими колективами – І. Баттістоном, Г. Нужею, К. Полянською, С. Шабалтіною, Національним симфонічним оркестром України, оркестром народних інструментів Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського та ін. Мистецтво Є. Черказової досить об'ємно представлене в грамзапису – випущено п'ять компакт-дисків, здійснено більше 30 записів до Фонду Національної радіокомпанії України.

Отже, слід відзначити важливу роль творчості Є. Черказової у популяризації професійно-академічного напрямку акордеонного мистецтва в Україні та за її межами.

Водночас варто зауважити, що на сучасному етапі розвитку музичної культури значна частина аудиторії академічних і народних жанрів уже переорієнтувалася на сучасні зразки розважальних жанрів популярної музики. Це сприяє підвищенню рейтингу естрадної музики. Тому значного розвитку у вказаний період в Україні і в світі набуває саме естрадно-джазовий напрям акордеонного мистецтва, який належить до масової культури. Цей напрям характеризується специфічним репертуаром, стилем, виконавською манерою гри і орієнтований на створення яскравого зовнішнього ефекту.

Серед українських акордеоністів найяскравішим представником естрадно-джазового напрямку акордеонного мистецтва є народний артист України Ян Табачник. Багаторічний досвід організатора і соліста естрадних колективів допоміг митцю виробити власний почерк і здобути досконалу віртуозну техніку. Музикант майстерно володіє цілим арсеналом технічних прийомів і засобів, що слугують розкриттю характерного колориту музики. Виконавська манера Я. Табачника характеризується яскравою емоційністю, експресією, віртуозністю. Музикант опанував мистецтво вільної імпровізації, що є свідченням його високої виконавської майстерності.

За період творчої діяльності Я. Табачник створив багато різноманітних музичних програм. Здійснив записи грамплатівок, аудіо та відеозаписи, випустив 11 компакт-дисків, що склали "Золоту колекцію". У творах, що увійшли до концертних програм Я. Табачника, відтворено характерні ознаки джазового музичування.

Яскравою демонстрацією таланту й майстерності Я. Табачника є його спільні виступи з відомими музикантами світу – А. Агашкіним, Ю. Башметом, І. Бушманом, Р. Гальяно, В. Ковтуном, О. Козловим, В. Крайневим, К. Махогані, М. Уотерсом та іншими.

Географія концертно-гастрольної діяльності Я. Табачника надзвичайно широка, концерти митця з великим успіхом відбуваються у різних країнах світу – Німеччині, Австрії, Великобританії, США, Ізраїлі, Росії та ін. Виконавська діяльність музиканта репрезентує акордеонне мистецтво України на міжнародному рівні, сприяє його подальшому розвитку та визнанню у світі.

Як авторитетний музикант і педагог, Я. Табачник входить до складу журі престижних міжнародних конкурсів ("Кубок світу", Австрія, м. Зальцбург, 2015; "AccoHoliday", 2006 – 2013, Україна, м. Київ), проводить майстер-класи (Україна, Ізраїль), бере участь у фестивалях в Україні та за кордоном. Я. Табачник – почесний професор академії ім. Кароля Ліпінського (Польща, м. Вроцлав), Тель-Авівської консерваторії (Ізраїль), Київського національного університету культури і мистецтв. Із 2014 р. Я. Табачник представляє Україну в Міжнародній конфедерації акордеоністів (СІА). Музикант є засновником Вищої ліги майстрів світового акордеона, до якої входять відомі музиканти і педагоги різних країн світу.

Отже, слід підкреслити визначну роль творчої діяльності Я. Табачника для розвитку і популяризації акордеонного мистецтва в Україні і в світі.

Важливою тенденцією в акордеонному мистецтві в останні десятиліття стало активне входження інструмента в камерно-інструментальну сферу музичування. З'явилася низка темброво-однорідних і темброво-неоднорідних камерних ансамблів за участю акордеона. Враховуючи вищезазначене, варто розкрити особливості творчої діяльності найяскравіших мистецьких колективів, до складу яких входить акордеон.

Оригінальністю та своєрідністю виконавського стилю відзначається камерно-інструментальний квартет "Джерело" Національної філармонії України. До складу колективу входять народні артисти України Є. Черказова (акордеон), В. Відмідський (домра), заслужені артисти України В. Левицький (домра), О. Олексієнко (кобза-бас). Керівником ансамблю "Джерело" є Є. Черказова. У творчому доробку цього колективу – перекладення класичної музики, обробки народного мелосу, акомпанементи солістам, сучасна оригінальна музика. Квартет "Джерело" здійснює активну концертну діяльність в Україні та за її межами, його виступи відбуваються в Німеччині, Франції, Грузії, Росії та інших країнах. Свідченням високої виконавської майстерності квартету "Джерело" є його перемоги на престижних міжнародних конкурсах і фестивалях. Так, у 1997 р. ансамбль став дипломантом Міжнародного конкурсу "Фогтландські Дні музики" (Німеччина, м. Клінгенталь) в категорії камерних ансамблів. У 2000 р. квартет "Джерело" був учасником Міжнародного фестивалю, що відбувався у м. Салоніки (Греція). Визнання художніх досягнень квартету "Джерело" в Україні та за її межами переконливо доводить високий рівень і художню досконалість виконавського мистецтва колективу.

Витонченою естрадно-джазовою манерою гри відзначається дует акордеоністів "Концертіно" – колектив, що успішно функціонує в Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. До складу ансамблю входять заслужений артист України Мирон Черепанин і лауреат міжнародних конкурсів Марина Булда. Дует "Концертіно" володіє широким за обсягом репертуаром і високим рівнем майстерності. До концертних програм колективу входять твори різних стилів і жанрів, зокрема: популярна класична музика, обробки народних мелодій, естрадні танцювальні композиції, джазові п'єси, транскрипції й перекладення творів А. П'яцолли. Виступи дуету "Концертіно" відбуваються в Україні, Росії, Угорщині, Польщі, Литві. Концерти ансамблю супроводжуються успіхом у слухацької аудиторії і схвальними відгуками критики.

Поруч із сольними виступами колективу варто відзначити також творчу співпрацю дуету "Концертіно" з відомими українськими та зарубіжними музикантами (Р. Гальяно, В. Ковтуном, Я. Табачником та ін.) і колективами (оркестр акордеоністів "Consona", м. Вільнюс, Литва; квінтет акордеоністів "Fantini Akkord Kvintet", м. Кошаліна, Польща; дует баяністів "Париж – Москва" у складі Домінік Еморін і Романа Жбанова, м. Сен-Сов д'Оверн, Франція) [7].

Отже, творча діяльність дуету "Концертіно" сприяє зміцненню позицій акордеонного мистецтва України у європейському культурному просторі.

Великі можливості акордеона як камерного інструмента розкриваються у його поєднанні з віолончеллю. Це знайшло відображення у творчості ансамблю "Asteria bis", до складу якого входять Є. Черказова і Г. Нужа. Варто зазначити, що це абсолютно новий камерно-інструментальний склад в українській музиці. Музиканти ансамблю першими в Україні почали популяризувати нетипове поєднання акордеона з класичними інструментами, зокрема, з віолончеллю. Є. Черказова і Г. Нужа постійно здійснюють пошук нових звукових можливостей акордеона і віолончелі, намагаючись розширити палітру виражальних засобів, що, безперечно, змінює традиційні уявлення про функції і звучання даних інструментів. Дует представляє надзвичайну тембральну єдність, тут відбувається поєднання дещо "холодного" тембру акордеона із "живим" звуком віолончелі.

Музикантам ансамблю "Asteria bis" притаманні висока культура і бездоганний музичний смак, що знайшло відображення в інтерпретації музичних творів різних стилів, жанрів і епох. У репертуарних вподобаннях ансамблю представлено твори бароко, романтичні мініатюри, неофольклористичні композиції, сучасне танго. Слід наголосити, що Г. Нужа й Є. Черказова власноруч роблять перекладення і транскрипції композицій, тому що для такого складу не існує репертуару. Мистецтво ансамблю "Asteria bis" представлено у компакт-диску, до якого увійшли твори Й. -С. Баха, Е. Блоха, Ф. Крейслера, А. П'яцолли, І. Стравінського, М. де Фалья, С. Цінцадзе.

Високу виконавську майстерність ансамблю "Asteria bis" засвідчує перемога на Міжнародному конкурсі-фестивалі "Music World" (2002, Італія, м. Фівізано, I премія). Творчість даного колективу здобула високу оцінку музичної громадськості і викликала зацікавленість столичної преси [2; 4]. Успішна творча діяльність ансамблю "Asteria bis" переконливо доводить, що акордеон – це професійний академічний інструмент із великими художньо-виражальними можливостями, які ще до кінця не розкриті.

Аналіз творчих засад провідних українських акордеоністів і колективів дозволяє виділити декілька важливих тенденцій, зокрема, популяризацію акордеонного мистецтва і тяжіння до музично-просвітницької діяльності, що сприяють задоволенню естетичних потреб та інтересів широкої слухацької аудиторії. Активна популяризація акордеонного мистецтва передбачає оволодіння значним обсягом репертуару різних жанрів, стилів і епох. Підсумкове узагальнення репертуарної політики українських акордеоністів і колективів за участю акордеона дозволяє стверджувати, що вони виконують твори бароко, класицизму, романтизму, обробки народного мелосу, композиції модерну й авангарду, естрадно-джазові твори.

На творчість сучасних українських акордеоністів і колективів мають значний вплив загально-стилістичні та естетичні тенденції зарубіжного акордеонного мистецтва. Між українськими і зарубіжними виконавцями та колективами відбувається активний процес мистецької комунікації, що сприяє обміну досвідом, розширенню жанрово-стилістичних меж, збагаченню репертуару і знаходженню нових шляхів розвитку вітчизняного акордеонного мистецтва.

Відтак, варто визначити тенденції розвитку акордеонного виконавського мистецтва України: наявність професійно-академічного і естрадно-джазового напрямів; активне входження акордеона в камерно-інструментальну сферу музикування; інтенсивна концертно-гастрольна діяльність українських акордеоністів і колективів, спрямована на популяризацію акордеонного мистецтва в Україні і в світі; мистецька комунікація українських виконавців із зарубіжними, що сприяє обміну досвідом і утвердженню акордеонного мистецтва України в європейському культурному просторі; жанрово-стильова різноманітність репертуару.

Стаття не вичерпує всього кола питань, пов'язаних із даною проблематикою. Виявлені в результаті дослідження факти і закономірності можуть стати основою для подальшого всебічного вивчення специфіки української акордеонної школи, оригінальної музики для акордеона, виконавської творчості.

Література

1. Басурманов А. Баянное и аккордеонное искусство / А Басурманов / Общ. ред. Н. Я. Чайкина. – М.: Кифара, 2003. – 540 с.
2. Десятерик Д. Дует "Астерия": революция на двоих / Д. Десятерик // День. – № 107. – 2003. – 24 июня.
3. Душний А. Львівська школа баянно-акордеонного мистецтва: довідник / А. Душний, Б. Пиц. – Дрогобич: Посвіт, 2010. – 216 с.
4. Іваницька Я. Homo ludens ... у дуеті / Я. Іваницька // Дзеркало тижня. Україна. – № 23. – 2003. – 20 червня.
5. Коротыч В. Доигрался: Страницы жизни Яна Табачника / В. Коротыч. – К.: Мистецтво, 2005. – 208 с.
6. Мирек А. Гармоника: прошлое и настоящее / А. Мирек. – М.: Интерпракс, 1994. – 534 с.
7. Офіційний сайт дуету "Концертно" / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://duetconcertino.at.ua/>
8. Офіційний сайт Яна Табачника / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yan-tabachnik.com.ua/>
9. Семешко А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі ХХ–ХХІ століть: довідник / А. Семешко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 244 с.
10. Сподаренко В. Дует акордеоністів "Концертно": наук.-інф. вид. / В. Сподаренко. – Івано-Франківськ: Мисто-НВ, 2010. – 24 с.
11. Табачник Я. Неуслышанные молитвы / Литературная запись М. Маслия / Я. Табачник. – Черновцы: Букрек, 2011. – 396 с.
12. Табачник Я. Без аплодисментів / Я. Табачник. – Черновцы: Букрек, 2015. – 256 с.
13. Черепанин М. Естрадний олімп акордеона: монографія / М. Черепанин, М. Булда. – Івано-Франківськ: Видавництво "Лілея-НВ", 2008. – 256 с.
14. Юсипей Р. Вільний злет. Кілька штрихів до портрета акордеоністки Євгенії Черказової / Р. Юсипей // Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. Українська академічна школа. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – С. 318–320.

Reference

1. Basurmanov, A. (2003). Accordions art. N.Ya. Chaykin (Ed.). Moskva: Kifara [in Russian].
2. Desyaterik, D. (2003). Duet "Asteriya": revolution on two. Den, 107. [in Ukrainian].
3. Dushniy, A., Pits, B. (2010). Lviv school of accordions art. Drogobich: Posvit [in Ukrainian].
4. Ivanitska, Ya. (2003). Homo ludens ... in a duet. Dzerkalo tizhnaya. Ukrayina, 23. [in Ukrainian].
5. Korotyich, V. (2005). Finished badly: Pages of life of Jan Tabachnik. Kyiv: Mistetstvo [in Ukrainian].
6. Mirek, A. (1994). Accordion: the past and present. Moskva: Interpraks [in Russian].
7. Ofitsiyinyi sayt duetu "Kontsertino". Retrieved from: <http://duetconcertino.at.ua/> [in Ukrainian].
8. Ofitsiyinyi sayt Yana Tabachnika. Retrieved from: <http://yan-tabachnik.com.ua/> [in Ukrainian].
9. Semeshko, A. (2009). Accordions art of Ukraine on the fracture of XX – XXI of centuries. Ternopil: Navchalna kniga – Bogdan [in Ukrainian].
10. Spodarenko, V. (2010). Duet of accordionists of "Koncertino". Ivano-Frankivsk: Misto-NV [in Ukrainian].
11. Tabachnik, Ya. (2011). Unheard prayers. M. Masliy. Chernovtysi: Bukrek [in Ukrainian].
12. Tabachnik, Ya. (2015). Without applauses. Chernovtysi: Bukrek [in Ukrainian].
13. Cherepanin, M., & Bulda M. (2008). Vaudeville top of accordion. Ivano-Frankivsk: Vidavnitstvo "Lileya-NV" [in Ukrainian].
14. Yusipey, R. (2005). Free flight. A few strokes are to the portrait of a performer is on an accordion Yevheniya Cherkazova. Davidov, M, History of carrying out is on folk instruments. Ukrainian academic school. K.: NMAU im. P. I. Chaykovskogo [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 02.02.2016 р.